

FINANSE

D E B I U T Y S T U D E N C K I E

2023

FINANSE

pod redakcją

Dominiki Hadro i Pawła Prędkiewicza

Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu
Wrocław 2023

Recenzja

Magdalena Swacha-Lech

Redakcja wydawnicza

Agata Wójcicka-Kołodziej

Korekta

Aleksandra Śliwka

Skład i łamanie

Małgorzata Myszkowska

Projekt okładki

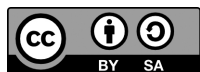
Beata Dębska

Na okładce wykorzystano zdjęcie z zasobów 123 Royalty Free

Praca opublikowana na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa

Na tych samych warunkach 4.0 Międzynarodowe (CC BY-SA 4.0).

Skrócona treść licencji na <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.pl>

ISBN 978-83-67899-06-2 (wersja papierowa)

ISBN 978-83-67899-07-9 (wersja elektroniczna)

DOI: 10.15611/2023.07.9

Druk i oprawa: TOTEM

Spis treści

Wstęp	7
Daria Buczek: Ekonomiczne i społeczne czynniki dzietności.....	9
Krzysztof Dębosz: Inwestycje alternatywne na przykładzie samochodów za- bytkowych	25
Natalia Konar: Analiza kosztu kapitału własnego w polskim sektorze banko- wym w okresie pandemii COVID-19	38
Zofia Puterko: Koszt kapitału własnego spółek rodzinnych notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie	51
Anna Tomas: Ocena sytuacji mieszkaniowej w Polsce i w wybranych krajach europejskich	64
Bartłomiej Wrona: Wpływ pierwszej oferty publicznej na dalsze losy przed- siębiorstwa. Czy proces IPO zmniejsza szansę na bankructwo spółki?.....	77

Wstęp

Drodzy Czytelnicy!

Jest nam niezmiernie miło oddać w Wasze ręce „Debiuty Studenckie”, których jesteśmy redaktorami. W tym wydaniu znajduje się sześć ciekawych artykułów eksplorujących aktualne zagadnienia związane z różnymi obszarami finansów, których wspólną cechą są badania empiryczne. Dziękujemy bardzo zarówno wszystkim Autorom za ich wkład w przygotowanie materiałów do publikacji, jak i Recenzentce – dr Magdalenie Swasze-Lech – za pomocne i merytoryczne opinie.

„Debiuty Studenckie” otwiera artykuł Darii Buczek objaśniający istotę dzietności i zawierający analizę społeczno-ekonomicznych skutków jej zmniejszania się, a także próbujący wskazać powody jej spadku do poziomu niezapewniającego zastępowalności pokoleń. Badania empiryczne zostały przeprowadzone na podstawie panelu czasowo-przestrzennego dla danych z lat 2006-2019 dla indeksów dwudziestu rozwiniętych europejskich państw. Autorka wskazuje, że na zmniejszenie się dzietności istotny wpływ mają poziom wynagrodzeń i równouprawnienie płci, natomiast stymulująco na dzietność oddziałują migracje ludności. Wnioski z tych badań wydają się szczególnie ważne ze względu na obecną sytuację polityczno-migracyjną w krajach Unii Europejskiej, a przede wszystkim ze względu na dyskusję toczącą się w Polsce.

Drugi artykuł, autorstwa Krzesimira Dębosza, dotyczy inwestycji alternatywnych na przykładzie zabytkowych samochodów, których stopy zwrotu i ryzyko porównywane są z inwestycjami tradycyjnymi. Badania empiryczne koncentrują się na analizie miesięcznych stóp zwrotu popularnych indeksów giełdowych, indeksów zabytkowych samochodów oraz innych popularnych inwestycji alternatywnych. Używając analizowanych aktywów, stworzono trzy różne portfele inwestycyjne, zgodnie z teorią portfelową Markowitza. Wyniki pokazują, że indeksy zabytkowych samochodów są w stanie osiągnąć stopy zwrotu wyższe od innych inwestycji alternatywnych, a także są słabiej skorelowane z inwestycjami tradycyjnymi, co czyni je lepszą klasą aktywów w kontekście efektywnego portfela inwestycyjnego.

Natalia Konar w swoim opracowaniu zajęła się, po pierwsze, określeniem poziomu kosztu kapitału własnego (z wykorzystaniem CAPM) i rentowności wybranych banków komercyjnych działających w Polsce w czasie pandemii COVID-19, po drugie – porównaniem wpływu tych parametrów na wyceny rynkowe na przestrzeni lat 2015-2020. Otrzymane wyniki wskazują, iż w 2020 roku koszt kapitału był najniższy w badanym okresie, co przyczyniło się do obniżenia wartości rynkowej instytucji kredytowych. Ponadto zwiększył się ujemny spread między ROE a kosztem kapitału

własnego, co negatywnie wpływa na budowanie wartości przedsiębiorstwa. Wnioski te mogą być przedmiotem zainteresowania dla zarówno emitentów, jak i inwestorów i organizatorów obrotu na rynku kapitałowym.

Ze względu na istotę spółek rodzinnych w rozwoju rynków kapitałowych Zofia Puterko jako cel swojego artykułu przyjęła zbadanie wpływu kontroli rodziny na kształtowanie się kosztu kapitału własnego w przedsiębiorstwach rodzinnych i nierodzinnych. Badaniem objęła panel 42 spółek akcyjnych notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie w okresie 2011-2020. Otrzymane wyniki nie pozwoliły jednak na wyciągnięcie jednoznacznych wniosków i nie potwierdziły hipotezy stanowiącej, iż koszt kapitału własnego w spółkach rodzinnych jest niższy niż w spółkach nierodzinnych.

Artykuł Anny Tomasz koncentruje się na ocenie sytuacji mieszkaniowej w Polsce i w wybranych krajach europejskich, szukając odpowiedzi na pytanie, czy badana sytuacja jest istotnie bardziej korzystna w krajach rozwiniętych niż w krajach rozwijających się. W tym celu autorka zastosowała jedną z metod wielowymiarowej analizy porównawczej – metodę sum standaryzowanych. Badanie empiryczne nie dowiodło silnej zależności między poziomem rozwoju gospodarczego państw a sytuacją na rynkach mieszkaniowych. Analiza wykazała jednoznacznie natomiast, iż Norwegia charakteryzuje się zdecydowanie najkorzystniejszymi warunkami panującymi na rynku nieruchomości.

W ostatnim artykule, autorstwa Bartłomieja Wrony, poddano analizie sytuację finansową przed ofertą publiczną dla spółek, które debiutowały na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie w roku 2013, i po pierwszej ofercie publicznej dla tych spółek. Wykonano analizę dyskryminacyjną przedsiębiorstw za pomocą modelu bankructwa i zaobserwowano, że w większości przypadków indeksy wzrosły, co może sugerować dobre wykorzystanie pozyskanych środków przy wejściu spółki na giełdę. Wyniki te mogą być przedmiotem zainteresowania inwestorów giełdowych, wzmacniając teorie opłacalności inwestowania w momencie debiutu.

Mamy nadzieję, że prezentowany zeszyt „Debiutów Studenckich” będzie dla Czytelników źródłem wiedzy oraz inspiracji do badań empirycznych z finansów.

Dominika Hadro i Paweł Prędkiewicz